

MOTTATT
20 APR 2009

Det kgl. Samferdselsdepartement
Postboks 8010 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.:
09/53-MF

Vår ref.:
200900087-1

Dato:
16.04.2009

HØRINGSUTTALELSE VEDRØRENDE UTKAST TIL NYE LOVBESTEMMELSER OM ILEGGELSE AV TVANGSMULKT OG OVERTREDELSESGEBYR FOR BRUDD PÅ LUFTFARTSLOVEN

Statens innkrevingsentral (SI) vil med dette tillate seg å avgi bemerkninger til ovennevnte høring, selv om SI ikke er på listen over høringsinstanser.

SI er nevnt i høringsdokumentets punkt 13 – "Innkrevning av ilagt tvangsmulkt og overtredelsesgebyr". Departementet foreslår at innkrevingsoppgavene overlates til SI, slik at Luftfartstilsynet får anledning til å bruke sine ressurser på sine kjerneoppgaver.

SI er positivt innstilt til oppgaven med å innkreve tvangsmulkt og overtredelsesgebyr for Luftfartstilsynet. Det vil være en effektiv og hensiktsmessig arbeidsfordeling mellom statlige myndigheter.

En sentral strategisk målsetting for SI er å være en aktiv pådriver og bidragsyter til samordning, effektivisering og forenkling i offentlig sektor. Metoden er å bidra til å fornye og effektivisere offentlig sektor ved å overta innkrevingen av statlige krav der det er samfunnsøkonomisk lønnsomt, samt å videreutvikle gode tjenester for oppdragsgivere, skyldnere og brukere.

Innkrevning er kjernevirksomheten ved SI. Siden 1990 har oppdragsmengden økt fra 215 000 årlige krav (straffekrav) til i 2008 nærmere 1,2 mill. årlige krav fra et tyvetalls offentlige virksomheter. I løpet av denne perioden har SI opparbeidet god kompetanse på innkrevning og høy produktivitet. For øvrig har SI ansvar for drift og support av politiets økonomisystem. Utleggsregistrering og tilhørende tjenester for alle namsmyndighetene i landet ble i 2008 lansert gjennom utleggsregistreringsforskriften.

Som nevnt i høringsdokumentet har SI flere lignende kravtyper i porteføljen. I tillegg til tvangsmulkt etter lotteriloven (avtalen oppsagt f.o.m. 1.1.08) og forsinkelsesgebyr etter regnskapsloven innkrever SI tvangsmulkt etter statistikkloven § 2-3. Det er også hjemmel i personopplysningsloven § 47a (lov av 14.04.2000). Stortinget har p.t. til behandling et forslag til endring av skipssikkerhetsloven § 50 (lov av 16.02.2007) og fritids- og småbåtloven § 41a (lov av 26.06.1998) slik at SI kan innkreve ilagt tvangsmulkt etter disse lovene. Når det gjelder overtredelsesgebyr har SI god erfaring og flere tilsvarende lovhjemler for innkrevning.

Det er ikke foreslått noen bestemt ordlyd knyttet til innkrevingshjemmelen. Departementet uttrykker en viss usikkerhet i forhold til hvorvidt hjemmelen skal inngå i en (ny) fellesbestemmelse eller inntas i både § 13a-4 og § 13a-5. Muligheten for å legge innkrevingshjemmelen i eksisterende § 13-7 antydes også, men i forhold til sistnevnte hevdes at "sammenhengen med de tvangskraft- og foreldesspørsmålene som er nevnt i de to foreslåtte lovbestemmelsene kan bli vanskeligere tilgjengelig". SI anser ikke dette som en avgjørende innvending. Ved å legge innkrevingshjemmelen i en bestemmelse klargjøres det hvor skyldneren kan forvente å få henvendelser fra i forhold til innkrevingen av pengebeløpet. Samtidig er det ingen tvil om hvor selve vedtakskompetansen ligger, herunder kompetansen til å ettergi ilagt mulkt eller gebyr.

SI vil vise til personopplysningsloven § 47a som et godt eksempel på hvordan spørsmålet kan løses:

"§ 47a. Innkreving av refusjonskrav, overtredelsesgebyr og tvangsmulkt

Refusjonskrav som nevnt i § 44, overtredelsesgebyr etter § 46 og tvangsmulkt etter § 47 er tvangsgrunnlag for utlegg.

Når Statens innkrevingsentral er pålagt å innkreve krav som nevnt i første ledd, kan kravene innkreves ved trekk i lønn og andre lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2-7. Innkrevingsentralen kan også innkreve gebyrene og avgiftene ved å stifte utleggspant for kravet dersom panteretten kan gis rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på innkrevingsentralens kontor etter tvangsfullbyrdsloven § 7-9 første ledd."

En tilleggsgevinst ved å "sentralisere" innkrevingshjemmelen vil være at også andre gebyrer/avgifter på en enkel måte vil kunne omfattes av hjemmelen, jf. henvisningen til luftfartsloven § 13-7. Etter det SI kjenner til, har ikke Luftfartstilsynet opplevd større problemer knyttet til den nylige omleggingen til etterskuddsvis betaling. Likevel antar vi det vil kunne være fordelaktig å overlate innkrevingen av forfalte krav til SI, på samme måte som man i dag innkrever via privat inkassoforetak. SI har gode systemer for å håndtere disse sakene, og kan med hjemmel for tvangsfullbyrdelse ivareta også namsmyndighetens rolle. Dermed oppnås ofte en tidsmessig besparelse for kreditor, og en kostnadsmessig besparelse for skyldner.

SI kan eventuelt også forestå utfakturering og betalingsoppfølging, herunder bokføre direkte på vedkommende myndighets kapittel i statsregnskapet. Etter vårt syn vil det være en fordel dersom innkrevingshjemmelen omfatter også disse utenomrettslige prosessene, slik at muligheten for å benytte SI forankres.

Etter dette vil SI foreslå at innkrevingshjemmelen plasseres i luftfartsloven § 13-7. Det foreslås også at hjemmel for tvangsgrunnlag for utlegg "sentraliseres" til samme bestemmelse. Ordlyden i bestemmelsen kan for eksempel se slik ut:

§ 13-7. Innkreving av tvangsmulkt, gebyr, avgifter mv.

Avgifter som fastsettes etter § 7-26, tvangsmulkt etter § 13a-4, overtredelsesgebyr etter § 13a-5 er tvangsgrunnlag for utlegg. Det samme gjelder for refusjonsbeløp som staten har krav på etter denne lov. Innkreving av tvangsmulkt, gebyr, avgifter mv. etter denne lov kan foretas av Statens innkrevingsentral.

Når Statens innkrevingsentral er pålagt å innkreve krav som nevnt i første ledd, kan kravene innkreves ved trekk i lønn og andre lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2-7. Innkrevingsentralen kan også innkreve kravene ved å stifte utleggspant for kravet dersom panteretten kan gis rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på innkrevingsentralens kontor etter tvangsfullbyrdsloven § 7-9 første ledd.

I forhold til administrative og økonomiske konsekvenser av å legge innkreivingsoppgavene til SI, er det i dag vanskelig å foreta særlig presise vurderinger. Tvangsmulkt og overtredelsesgebyr er nye virkemidler som foreslås, og det er høyst usikkert hvor stort antall krav det vil medføre. SI ønsker derfor å komme tilbake til dette når man har fått erfaring med innkreivningen av kravtypene. Det samme gjelder dersom ytterligere oppgaver skulle utføres av SI, eksempelvis utfakturering og betalingsoppfølging. Dette vil kreve mer omfattende kartlegging av tekniske og faktiske forhold før man kan være i stand til å anslå kostnadene.

Statens innkreivingsentral

Per Waage
direktør

Lars Henrik Svendsen
seniorrådgiver